

СОВЕТ УЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИКА БОШЛАГАН № 181 (18.359) Шанба, 1982 йил 7 август Баҳоси 3 тийм.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

КРЕМЛДА СУҲБАТ

КПСС Марказий Комитети Сўёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов блокларга қўшилмаган давлатлар ташқи ишлар ва министри Л. И. Абдулқадировнинг делегацияси 5 август куни Кремлда қабул қилди. Делегация аъзолари: Ташқи ишлар ва министри Н. А. Тихонов, Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар ва министри И. Маммажонидов, Қирғиз Республикаси Ташқи ишлар ва министри М. Д. Эскот, Қирғиз Республикаси Ташқи ишлар ва министри И. Маммажонидов, Қирғиз Республикаси Ташқи ишлар ва министри М. Д. Эскот, Қирғиз Республикаси Ташқи ишлар ва министри И. Маммажонидов.

Делегация Исроилнинг Ливанга ва Фаластин халқига қарши агрессияси муносабатидан қўшилмаган давлатлар ташқи ишлар ва министри Л. И. Абдулқадировнинг делегацияси билан ҳам суҳбат қилди. Делегация аъзолари: Ташқи ишлар ва министри Л. И. Абдулқадиров, Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар ва министри И. Маммажонидов, Қирғиз Республикаси Ташқи ишлар ва министри М. Д. Эскот, Қирғиз Республикаси Ташқи ишлар ва министри И. Маммажонидов.

УМУМХАЛҚ НАЗОРАТИ

КПСС XXVI съезди делегати, Ленинск мотор-ремонт заводи халқ контроли группасининг аъзоси ўртоқ Тошпўлат Жўраев иқтисод ва тежамкорлик ҳақида фаол қатнашмоқда. Коммунист ҳар бир детални тежамли, сифатли ясаш учун шахсий ташаббус, партиявий ёврат кўрсатмоқда. Унинг меҳнат календаринда 1981 йил март ойи якунида қилган ишлари ҳақида ҳисоб-китоб ишлари бажариб, охири металл парчалардан барабан деталини ясашни тақдир қилди. Бу рационализаторлик ечим қоронғига қилиб саккиз тонна сара металлни тежам ишончини бермоқда.

Қорхона халқ контроли группаси «Хар соҳада, ҳар бир ишда тежамкор бўлайлик!» ҳаракатида фаол қатнашиб, иқтисод ва тежамкорликнинг республика жамоат кўнгири жараёнида самарали иш олиб бормоқда. Фақат уш ойда 28 тонна ёндоқ-молаш материални, 150 минг киловатт-соат электр энергияси тежамлади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев партия Марказий Комитетининг 1981 йил ноябр Пленумида сўзлаган сўзи натижасида «... Ресурсларнинг ҳамма турларидан фойдаланишда жуда каттик иқтисодий тежам таъминлашни, хўжалиқ ва иқтисодий ҳаётнинг янги равишда қаттиққўллик билан тугатилиши...» деб янгиликнинг улкан иқтисодий ва социал вазиёларини муваффақиятли амалга оширишнинг зарур шартли эканлигини аҳолида ўқитди. Халқ назоратчилари, халқ контроли органлари ана шу йўл-ўриқларга амал қилиб, ҳар бир ишда, ҳар бир соҳада иқтисод ва тежамкорлик учун собитқадам кураш олиб бормоқдалар.

Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети Наманган область халқ контроли органларининг ишлаб чиқариш резервларини тўла ишга солиш, иқтисод ва тежамкорлик режимида ривож қилинишини яхшилаш борасидаги ижобий тажрибасини маълум қилди. Область халқ назоратчиларининг ташаббусдорлигини кўрсатиш йўлида амалий чоралар кўрилмоқда. Текширишлар, режалар ҳақида ҳал ишга солинган резервлар, тўла фойдаланилмаётган қувватларни аниқлаб, уларни ҳаракатга келтириш учун қатъий билан иш олиб борилаётди. Назоратчиларнинг принципиал ишлари тўғрисида кўрилган қоронғиларда ёндоқ ишчилик ва электр қувватлари, иш вақтидан, бошқа моддий ресурслардан оқилона фойдаланилмоқда, меҳнат унумдорлиги ошарилаётган.

Ленинград районидagi «Коммунизм» колхози партия комитети халқ назоратчилари фаолиятини активлаштириш борасида иш олиб бормоқда. Текшириш ва режалар натижалари партияда муҳоказма қилиниб, қамчиликларни бартараф этиш учун амалий чоралар кўрилмоқда. 165 халқ назоратчилик режери ва ишониятлар тўла ишга солиниши, айрим хўжалиқлик фактларига дарҳол барҳам бериш учун жонқурлик билан иш олиб бораётди. Натжидада хўжалиқда ишлаб чиқариш самараларини муттасил ошириб бормоқда, дала ишлари вақтида сифатли бажарилаётди.

СССР Халқ контроли тўғрисида Қонун қабул қилинганлиги, КПСС Марказий Комитетининг КПСС XXVI съезди қарорлари асосида ижрон контрол қилиш ва текшириш янги тақдирга келтирилиши тўғрисидаги қарори ишлаб чиқариш ва иқтисодий ҳаётнинг барча соҳаларида амалий, таъсирчан ва самарали назоратни амалга оширишда маҳкуматнинг кенг оммасининг активлигини кучайтириб юборди. Шунинг асосида, хўжалиқ ҳозирда республика халқ контроли органлари фаолиятида 420 мингдан ортиқ ишчи, колхозчи, хўжалиқчи қатнашмоқда. Аксарият ҳолларда бу ишчилар биргаликда меҳнат қилаётган хўжалиқларнинг, бутун меҳнатчиларнинг ҳурмат эътиборига сазовар, оқдamlарнинг муваффақиятлик қозонган ҳалол, пок, принциплар ҳодимларидир.

Айни пайтда республика саноатининг баъзи тармоқлари қолқонлиги, бир қатор қорхоналар ва қурилиш ташкилотлари план топширқиларини бажарилаётганлиги, қўшиб ёзиш ва қўбўямачилик фактлари содир бўлиб турганлиги айрим жойларда халқ контроли постлари, группалари ва комитетлари амалий, чўқур назоратни маълум даражада таъсирчан йўлга қўйолмаганлиги натижасидир. Меҳнатқилар кенг оммасининг назорат ишига жалб этилиши, партия ва ҳукумат директиваларининг бажарилишини контрол қилишда халқ депутатлари Советларининг доимий комиссиялари, насоба союз ва комсомол ташкилотлари билан амалий ҳамкорлик текширишлар самардорлигини таъминловчи муҳим омил эканлигини асло умутмаслик керак.

Халқ контроли органлари давлат бошқаруш аппаратида бюрократизм, сансалорлик, махлуқларнинг ҳақли эътироз ва эътиёжларига тўғриварча муносабатда бўлиш фактларига қатъий чек қўйишлари лозим. Афсуски, Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети бир қатор министрларнинг ва идораларда, бир-лашмаларда ўтказган текширишлар социалистик мулкни сақлаш, ресурслардан фойдаланишда жиддий нуқсонларга йўл қўйилганлигини кўрсатди. Баъзида иқтисодийлик қилаётган, ўз иш жойида тегишли тартиб ўрната олмаётган, планлар ва топширқилар бир марапада бажарилишини таъминламаётган ҳодимлар билан ортинча муросазлик қилинмоқда. Ишлаб чиқариш самардорлигини ошириш, махсулот сифатини яхшилаш, савдо, машиини ва коммунал хўжалиқ кўрсатиш даражасини кўтаришнинг мажбурий резервларини қидириб топиш ва ишга солишда халқ назоратчилари активлигини кучайтиришга ҳамма ерда ҳам бирдек эътибор берилмаётди. Шундай ҳам бўлимоқда, принципиал, жонқур, қўндоқ-ишда назоратчилар ҳамма ҳам қўлаб-қувватланмаётди. Баъзи партия комитетлари, қорхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари СССРда Халқ контроли тўғрисидаги Қонун талабларини бажариш — халқ контроли органлари фаолиятида фаол қатнашаётган, текширишлар самардорлигини оширишга салқонлик ҳисса қўшаётган халқ назоратчиларини маънавий ва моддий рағбатлантиришга етарли эътибор берилмаётган.

Ошқоралиқ — назорат иши самардорлиги ва таъсирчанлигини оширишнинг зарур шартидир. Қўндоқлик халқ контроли органлари бу мақсадда маъбулдан, радио ва телевидениедан, халқ контроли экран ва варкелирдан оқилона фойдаланишмоқдалар. Бирок, айрим жойларда назорат ишининг бу муҳим жиҳати умутиб қўйилмоқда. Чўнчино, Бўхоро область халқ контроли комитетлари олиб бораётган катта ишлар, режалар ва текширишларнинг натижалари областдаги айрим газеталарда кенг, таъсирчан ва ўқинишли ериштириб деб бўлмайди. Қорхоналар, ташкилотларда назоратчилар ўтказган текшириш ёни режа натижаларидан коллектив аъзолари ҳамма ҳам хабардор қилинвермайди.

Партия, совет органлари халқ контроли комитетлари фаолиятини изъия йўналирида боришлари, бошқаруш ва хўжалиқ маҳкумат самарали ишлаши, партия ва ҳукумат директивалари оғиний бажарилиши учун курашда уларнинг таъсирчанлигини оширишлари керак. Ҳар бир группа ва пост, ҳар бир халқ контроли комитети ишчиларини қўлаб, изъил ва собитқадам иш олиб бориши, ун биринчи беш йиллик режаларини, СССРнинг Озқ-овқат программасини рўёбга чиқариш учун курашда олма ташаббусдорлигини кучайтириш, ресурслардан ўринли фойдаланиш, резервларини тобора тўла ишга солишда муҳим ўрин тутишини бир дақиқа бўлса ҳам умутмайлик.

ЖАРҚУРФОНЛИКЛАР ЗАФАРИ

ТЕРМИЗ, [Совет Ўзбекистон] мунбирдан телефон орқали Жарқурғон рўёни КПСС XXVI съезди ва партия Марказий Комитетининг май Пленуми қарорларини тўғриварча таъбир этиб бориб, акцияни қўлаб қўлаб кўришди. Улар далада 164 тонна маҳкумат донини сотиб, ўз экималарига олган мажбурийликларни ошириб бажаришди. Мажбурийликнинг ўрнининг сениниг иш кўндоқлигида 1800 гектар мейдоқнинг ҳар гектирдан 51 центисердан ошириб сара дон етказди.

Мажбурийликнинг бажарилишига «Сурхон» совхоз, «Со-

СССР 60

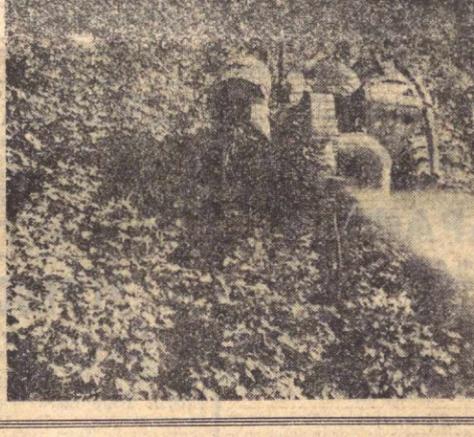
ДОН-БОЙЛИГИМИЗ ДАЪВАТГА ҚЎШИЛАМИЗ

Ўзбекистондаги илгор бригада бошлиқларининг шахар ва қишлоқ меҳнатқиллари, тайёрлов ташкилотлари, қайта ишлаш қорхоналари, транспорт ва савдо қорхоналарининг ҳодимларини етиштиришдан бутун ҳосилини ўз вақтида йиғиб-териб, тўла сақлаб қолиш ва қисқа муддатда қайта ишлаш учун курашдаги куч-гайратларини бириктиришга чакирузлик даъватини зўр қонилиш билан қўшиб чиқди. Давлатдаги «Кес кузгача кишлоқда ҳар бир мун зарбдор иш қўни бўлиши» деган иборалар қалбимиздан чўқур жой олди.

Бизнинг бригаданимиз аъзолари астойдил меҳнат қилиб мажмакуворидан юқори ҳосил етиштиришлар, ўрнин-йиғинини қисқа фурсатда тўғаллаб, ҳар гектар ердан 100 центисердан зиёд «хўраб» дон қирқини кўтардилар. Омборларга 450 тонна сара дон ўқидилар. Силосбоп поани ҳам қўлаштирдилар. Бир сўз билан айтганда, чўқак социалистик меҳнурбиятимизни шарофат билан адо этдик.

Лекин бу билан чегараланиб қолмайлик. СССРнинг Озқ-овқат программасини

Малик ЭШМУРОДОВ, Жарқурғон районидagi «Коммунизм» колхозининг фаллачки бригадаси бошлиғи.

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди қарорларини изъиллик билан амалга ошириб бориб, мамлакатимиз Озқ-овқат программасининг бажарилишига муносабат ҳисса қўшаётган Олот району меҳнатқиллари дастлабки қалабини қўла қирқиндилар. Давлатга 3150 тонна савзавот сотилиб, бу борадаги план ошириб бажарилиди.

Район миришкорлари ўз ишониятларини ҳисоблаб, ил дастуронига яна 200 тонна махсулот етказиб бериш мажбуриятини олишди.

СССРнинг Озқ-овқат программаси муваффақиятли бажарилишига муносабат ҳисса қўшиш учун курашаётган Ёрқонлиқ району бошқарилар зафар қўндилар. Давлат таъбирлов ташкилотларига 6300 тонна мева етказиб берилиб, йиллик план муддатдан юқори бажарилиди. Қалнини номли колхоз бошқарилар ҳозирдак бир айим план миқдоридида махсулот йиғиб олишда боришаётди. Фрунзе номили, «Ленинград» колхозлари, «Бустонлик» совхоз ҳам планга қўшима махсулотлар топширқилди.

Район меҳнатқиллари ҳосил чўнчини чўлаб қўриб, далада яна 3000 тонна мева сотишига аҳд қилдилар.

Район меҳнатқиллари ҳосил чўнчини чўлаб қўриб, далада яна 3000 тонна мева сотишига аҳд қилдилар.

Район меҳнатқиллари ҳосил чўнчини чўлаб қўриб, далада яна 3000 тонна мева сотишига аҳд қилдилар.

- ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИНИ БАЖАРИШ — УМУМХАЛҚ ИШИ
- МАКЖАҲУХОРИКОРЛАР ЯНГИ МАРРАЛАРНИ ЭГАЛЛАШ ЙУЛИДА МЕҲНАТ ҚИЛМОҚДАЛАР
- РЕСПУБЛИКА «ОҚ ОЛТИН» БУНЕДКОРЛАРИНИНГ ДОЛЗАРБ ПАЛЛАСИ
- ПЕШҚАДАМ ХЎЖАЛИКЛАРНИНГ ҚУВОНЧЛИ ЮТУҚЛАРИ

НАМАНГАН ОБЛАСТИ. Пел районидagi «Поп» совхозини пахтакорлари юбилей йилида оша-Ватанга 9 минг тонна оқ олтин» топшириш мажбуриятини олишган. Бу пландагидан 600 тонна кўндоқ. Совхоз заршунослари улкан мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Ғузлар серқўлак қилиб ўстириляпти. Шу куларда муҳим агротехника тадбирлари — сенакка ушоққолак билан давом этириляпти. Айини пайтда ҳашаротларга қарши дори сепилляпти. Суратларда: [Исконд] совхоз директори Абдурамон Махмудов ва илгор мелиоратор Мирзабой Абдулхамидов баррақ ғузларини кўзиди кимирляпти. Пастда эса ҳашаротга қарши дори сепиш пайти.

Ж. Тўраев фотолар.

МОНГОЛИЯ ХАЛҚ-РЕВОЛЮЦИОН ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ, МОНГОЛИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ БУЮК ХАЛҚ ХУРАЛИ ПРЕЗИДУМИНИНГ РАИСИ

Ўртоқ Юмжагийн Цеденбалга

Қардош Монголиянинг бошига тушган табиий офат — сел ёндоқлиги натижасида Улан-Батор шаҳрининг баъзи районларида сув тошиб, одамлар ҳалок бўлганлиги муносабати билан энг самимий ҳамдардлик туйғуларимизни қабул қилгайсиз.

Халқ билан ва зарар қўндоқларнинг оқилларига чўқур таъзиямин маълум қилишигизни сўрайман.

Л. БРЕЖНЕВ.

Мажбурийликнинг бажарилишини текширамыз

КЎРСАТКИЧЛАР НЕГА ПАСТ?

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети 1980 йил ноябр ойда Самарқанд району партия комитетининг 1981—1985 йилларда чорвалчиликни жадал юксалтириш, гўшт, сут, туҳум ва бошқа хил чорвалчилик маҳсулотлари ишлаб чиқаришнинг кўндоқлигини бунча тадбирлари ҳақида қарор қабул қилди.

КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорлари, СССРнинг 1990 йилгача мўлажалланган Озқ-овқат программаси район чорвалчилари зиммасиданги масъулиятини янада оширди. 1990 йилда гўшт ишлаб чиқариш 12 минг 285 тоннага, сут — 28 минг 500 тоннага, туҳум — 125 миллион донага етказилади.

1980 йилда районда 3 минг 584 тонна гўшт етиштирилган эди. 1981 йилда гўшт 716 тоннага қўндоқли. 1982 йилда вазиёфа 5 минг тонна! Бу соҳадаги олти ойлик план 117 процент бажарилиди. Ёни давлатга 2 минг 721 тонна гўшт сотилди.

Районда сутчиликда эриштилаётган ютуқлар ҳам дидик қўндоқли. 1980 йилда 18 минг 460 тонна сут соғилди. Ёни биринчи беш йилликнинг дастлабки босқичида эса бу кўрсаткич 19 минг 300 тоннадан ошди. Таъбирловда мўлажалланганча, бундай сут 19 минг 900 тоннага таъбирлов эришти. Олти ойлик план 104 процент етказилди.

Район паррадабоқарилиги довоилабон далад этказилди. Бундай этказилди 56 миллион дона туҳум тортиқ қилинди.

Район паррадабоқарилиги довоилабон далад этказилди. Бундай этказилди 56 миллион дона туҳум тортиқ қилинди.

Иқтисодий таҳлил шуни кўрсатдики, Энгельс номили колхоз туҳум олишда юқори натижага эришган. «Ленин байроғи» колхозда эса ҳар товуздан 88 вадан туҳум олинган ҳолда.

«Ўзбекистон» колхозини туҳум тайёрлаш бўйича 1982 йилнинг олти ойлик планини бажаришди. Садриддин Айни номили колхозда ҳам ана шундай аҳвол юз берди. Район партия комитети тадбирларида ишлаб чиқаришга механизациянинг кенг қўлланилиши, экин фермаларни реконструкциялаш алоҳида ўқитилди. Айни пайтда янги, замонавий фермалар қуриш билини ҳаракати вазиёфа қилиб қўйилди. Аҳвол билан таъбирловда мўлажалланган маълум бўлди. «Ленин байроғи», Садриддин Айни номили колхозлари, СССР 50 йиллиги совхозидида 1985 йилгача сутчилик комплекслари бунёд этилиши керак. Бироқ бу қўндоқлилар ҳали ҳатто бошланғич эмас.

Таъбирларда паррадачилик фабрикасининг иқинийлиги йиғиб қўндоқли зарбдор объект деб эълон қилинди. Уни шу йилнинг охирида фойдаланишга топшириш кўзда тутилган. Фабрика тўла қувват билан ишлаб бошлагандан кейин йилга 5200 тонна паррада гўшти, 100 миллиондан ортиқ туҳум етиштириб бера бошлайди. Лекин ҳозир қуришда-монтаж ишларида сусташликка йўл қўйилди.

Биз сизга қамчиликлардан яна бири баъзи хўжалиқларда чорвалчиликнинг моддий-техника бааси мустақамлаш эмаслигини. Шунингдек, уларда механизациялаш даражаси ҳам пастлиги қолмоқда. Киров номили, Садриддин Айни номили колхозлари, «Ленин» совхозини сут-товар фермалари замонавий талабларга тўла янғиб берилади. Улар ҳатто туҳумкор, реконструкция ҳам қилинмаган. Шундай бўлган, оғир йўл юмушларини механизация гарданига юклай

зетаси саволларига қайтарган жавоблари ва унинг АҚШ президентига йўллаган маътублари ҳам бунинг таъдиди. Совет Иттифоқи Фарбий Байрут қамалига дарҳол чек қўйишни, Исроил агрессиясини тўхтатишни ва унинг қўндоқлигини Ливан территориясидан эъди билан олиб чиқиб кетишни қатъий ёқлаб чиқмоқда: Совет Иттифоқи Фаластин ва Ливан халқларини, агрессорга қаршилик кўрсатаётган барча ишчиларни бундан бўён ҳам қўлаб-қувватлаб, уларга мадад берагани таъкидлаб ўтиди.

Суҳбат давомида ўқитиб ўтилди. Исроилнинг Ливанга қўндоқлигини унинг ливанликлар ва фаластинликларга қарши вазиёфа ҳаракатлари йили Шарқдаги вазиёфа гўшт несиҳалаштиришга қўндоқлиқларга охириятигини ҳам ҳаф остида қолдиришда. Бунинг учун Исроил билан бар даторда АҚШ ҳам жа-вобардир.

Н. А. Тихонов манфаатдор бўлган барча томонларнинг муаммалари Фаластин халқининг бирдан-бир қонуний вакили бўлиши Фаластин Озодлик ташкилотининг коллектив куч-гайрат сарфлаши натижасида Яқин Шарқ проблемасини ҳал этиш мумкин эканлиги тўғрисидаги фикрини алоҳида ўқитди. Совет Иттифоқи бу районида алоқалар ва мустақам тинчлик ўрнатиш учун қўлаб келган ҳамма чораларни кўрмоқда ва кўриверди. Шу муносабат билан блокларга қўшилмаган мамлакатлар вакилларининг диққат-эътибори Яқин Шарқда бағишлаб халқор конференция қаршиш тўғрисида Совет Иттифоқи томонидан илгари сурилган таъкидга жалб этилди.

Хусусан ҳозирги вазиёда Исроил агрессиясига зарба ушоштиришда араб мамлакатларининг жиғислиги ва биргаликда ҳаракат қилиши муҳим ва зарур эканлиги таъкидлаб ўтиди. Блокларга қўшилмаслик ҳаракатининг куч-гайратини ошириш ҳам агрессияни тўхтатишда янги аҳамиятга эгадир.

Н. А. Тихонов ўқитиб ўтилди, бу ҳаракат халқор муносабатларнинг муҳим омил бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверди.

Блокларга қўшилмаган давлатларнинг вакиллари Совет Иттифоқи ўзларининг қонуний ҳуқуқларини қатъий тўриб ҳимоя қилаётган араб халқларининг ҳақонийликни доим қўлаб-қувватлаб келатганлиги, унинг Яқин Шарқда алоқалар ва мустақам тинчлик ўрнатиш учун олиб бораётган актив курашига юксак баҳо берилди.

Суҳбат амалий дўстона вазиёда ўтиди. (ТАСС).

МОНГОЛИЯ ХАЛҚ-РЕВОЛЮЦИОН ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ, МОНГОЛИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ БУЮК ХАЛҚ ХУРАЛИ ПРЕЗИДУМИНИНГ РАИСИ

Ўртоқ Юмжагийн Цеденбалга

Қардош Монголиянинг бошига тушган табиий офат — сел ёндоқлиги натижасида Улан-Батор шаҳрининг баъзи районларида сув тошиб, одамлар ҳалок бўлганлиги муносабати билан энг самимий ҳамдардлик туйғуларимизни қабул қилгайсиз.

Халқ билан ва зарар қўндоқларнинг оқилларига чўқур таъзиямин маълум қилишигизни сўрайман.

Л. БРЕЖНЕВ.

МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети наشريятининг коллектив 1982 йил 2 кел-ақалда мамлакат партия органлари наشريятларининг социалистик муносабатида эришган муваффақиятлари учун КПСС Марказий Комитети ишлар бошқармаси билан маданият ҳодимлари насоба союз Марказий Комитетининг кўндоқлиқ байроғига сазовор бўлди. Нашрият коллективининг 6 август куни бўлиб ўтган умумий йиғилишида юксак мукофот тантанили вазиёда топширилди.

Йиғилиш қатнашчилари подинрафачилар ва нашрият ҳодимлари СССР ташқи ишларининг 60 йиллигига таъбирларини муносабат билан ишонлайдилар, деб ишонтирдилар. (ЎЗАТ).

ҚАРДОШЛАР ДАСТУРХОНИГА

Наманган Богларда мева-чевалар фарқлиқ. Боглардан эртанги меваларни несиҳал қилиб йиғиб-териб олиб, эл дастурхонига тортиқ этишмоқда. Чортқ районидagi Хамид Олимжон номили, «Кўндоқ» совхозларида ҳар кун бир неча ўн тоннадан ҳўл мева йиғиб-териб олишди. Чортқоқликлар қисқа вақт ичида 600 тоннадан зиёд ҳўл мева йиғиб-териб давлатга сотишди.

Чортққ району тайёрлов идораси ҳодимлари куч билан Россиянинг марказий шаҳарларига минг тоннага яқин қармо, 600 тоннадан зиёд помидор каби полза махсулотлари ва мевалар юнатилади.

ЎЗУВЧИ ВА ХАЁТ

Мана бир неча йилдирки, Наманган области, Поп районидagi В. И. Ленин номидаги бирлашма оғиздан тушмайди. Лекин бу бирлашма қатон, яъни мақсадда таъин қилинган, бирлашманинг тарихин қандай, уни ким бошқармоқда?

Бир маҳаллар Подағи Ғурусарой қишлоғида В. И. Ленин номидаги машҳур пахтакор қолхози бўлди. Бир неча майда ва қолоқ ҳўжалиқлардан таъин тоған бу доғдор қолхозга атоқли пахта устаси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Аҳмадjon Одилов раҳбарлик қилди. Етмишннча йилларнинг бошида қолхоз коммуналларнинг ташаббуси билан Сарсонкум чўлидан катта ер ўзлаштиришга аҳд қилиниб, Навбахор шаҳарчаси асос солинди. Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва республика ҳўкумати қолхоз коммуналларининг бу ташаббусини қўллаб-қувватлаб, катта маблағ ва техника ажратди. Сал ўтмай, қолхоз В. И. Ленин номидаги совхозга айлантирилиб, унга Қўрама тоғлар бағридаги Чодак қишлоғи қўшиб берилди, қўшиб берилдан мақсад эса, аҳолиси қарийб ўн беш миң кишидан иборат бу катта, аммо ниҳоятда қолоқ қишлоқни кўтариш эди. Бу орада Сарсонкум ўлаштирувчилар сафи ҳам ортди. Навбахор шаҳарчаси кенгайиб, унинг эси катта бир ҳўжаликка айланди. Илгир кучи тез кўпайиб, қудратли техникага эга бўлган совхоз эса ўз олдига жуда катта вазифалар қўйди, яъни улкан массивларни ўлаштириб, янги ёғлар, янги чорва комплексларини ташкил қилишни режалаштирди. Янги замонда кўп тармоқли бу гигант ҳўжалигини бошқариш тобора қийинлашиб борди. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва республика ҳўкумати бундан бир неча йил муқаддам В. И. Ленин номидаги совхозни шу номида бирлашмага айлантириш ҳақида махсус қарор қабул қилди.

Хўса қароб айланган, фақат майдоннинг ўзи икки юз етмиш беш квадрат километрда кўпроқ бу гигант бирлашманинг қисқача «тарихий ҳўзи» шундан иборат. Ҳўй, бирлашманинг қисқа тарихи билан танишдик. Энди унинг ҳўзирги аҳоли, жойлашган ерлари, қилаётган ишлари, раҳбарлари, режалари, келажиги қандай?

ТОШКЕНТ областини Фарғона vodiysidan айриб, икки тоғ оралиғида гурираб оқаётган дарё бор. Оқангарон деб аталадиган бу дарё ёқалаб ўрлайверсангиз, Чоққол тизмаларига етасиз. Биз ҳўкоя қилаётган бирлашманинг бир бурчи шу ерга ёндашади, ундan Қўрама тоғлари бўйлаб Тожикистоннинг Ашт районига, Фарғона областининг Бувайда, Анджион областининг Комсомолбод районларига туташади... Ана шу доирада, булутлар гулжон ўйнайдиган тоғлар, шарқираб оққан жилгалар, тақир адирлар, яшил қишлоқлар, пахтазор ва бугдойзорлар бир-бирига туташиб кетадилар, ана қуруқликлар кўп тепалар бошланади. Ўрта белда, тўғайлар оралиғида эса қадимий Сирдарё сувлат тўйиб соқин оқади. Бу мулкнинг ҳаммасига битта ҳўжалик — Владимир Ильич Ленин номидаги Поп аграр саноат бирлашмаси, унинг ўттиз икки миң кишидан зиёд бунёдкорлари эгалик қилади. Агар Қўрама тоғлари тепасига қиёбо қарасангиз, кўз илғамас бу майдонда ташланган бўлиб ётган жой йўқайди: ҳаммаёқда тинимсиз ҳаракат — каттаю кичик ниманидир ташвишда қимирлайди.

Биз эски қадрониюми, бирлашма бош директори Аҳмадjon Одилов билан биргаликда, Рулда ўзи. Тегиқс йўлда соатига юз километрдан кам юрмайди. Буниси ҳар-я-я, тик доғларда ҳам машина гилдираклари ер исқамайди. Довонларни, йўл солувчи машиналар у ёқда тўриқ, салт от ҳўзга юради. Аҳмадjon Одилов бўлса, мана неча йилдирки, ўзининг маҳалласининг ҳам, машиналарини ҳам шу доғларда синайди.

Бу тоғлар, акалар, биз учун бойлик, тутамас бойлик — дейди у.

Аҳмадjon Одилов нима ҳақида бўлмасин, осмонга кўтарган бу улғувор тоғлар ҳўсуфини, қумбурлар тўғайлар ҳақидаги, пахтазорлар ва боғлар ҳақидаги, ёқиб бирлашмадаги қишлоқлар тўғирисидан, ҳаммаёқда жўшиб гапирди, икки бир иштиҳор, билан гапирди.

В. И. Ленин номидаги бу гигант ҳўжалик ҳўзирча ўн битта итхослашган совхозни бошқаришдади. Бирлашмада катта қишлоқ трести шун олиб бормоқда. Бундан ташқари, унинг ўз ремонт корхоналари, ёғиш заводи, қудликнинг корхонаси, ўз автобазаси, янги рўмоллар тўйидиган цехлари, вино заводи, консерва, тош қирғиш, бетон буюмлар ясовчи цехлари борки, буларнинг ҳаммаси улкан ҳўжаликнинг раванчиға хизмат қилиб турибди. Бирлашмада янги шаҳар ва шаҳарчалар ҳад кўтармоқда.

Қиёқ, машинани қанча тез ҳайдаса, Аҳмадjon Одиловнинг ҳўкояси шувчалик раван оқади.

Бу тоғлар эгалигидан бошланиб Сирдарёни ёндаб ўн саккиз миң гектар қишлоқ ер оқчайми, сувни етказиб қўйди. Асосан боғ ва узумчилик совхозлари бўлади.

Машина чўл белгиси несиб, қирғоққа санчиб оқаётган янги каналга яқин бориб тўхтади.

— Ким билсин, неча аср томоғи тақилаб, томчиға зор ётди бу даштар! — дейди Аҳмадjon Одилов. — Мана энди қаранг яшишини, кўзга нур беради! Ана у тоқлари олдинги йили оққан эдик, ҳали ер бағиллаб ётибди-ю, мена қилибди. Дашт узуми ширдор бўлади, таъми оғиздан кетмайди. Бир ойдан кейин келинган, меҳмон қиламан!

Машина яна тезлабди, дашт гўё орага уцади. Ун қўлда қурилаётган Гагарин шаҳарчаси қурилади. Шаҳарчадан кейин яна кенг, яйдок дашт бошланади. Дашт ўртасида яна янги бинолар қўзга ташланади.

Аҳмадjon Одилов томи қуббадай чиройли бир олдидан машинадан тушиб, бизни айонча бошлайди. Айондан ҳаммаёқ қағдлай қурилади. Тошкент — Қўзон йўли чўл бағрини кесиб ўтган. Асфальт қорайиб, кўч найзасида жимир-жимир қилади. Бош директор қўлини чўзиб, бўлғуси шаҳар доирасини кўрсатади.

— Бу шаҳар ҳў авани тоғлар ўғиридан бошланди, мана шу ерга келди. Тошкент йўли шаҳарнинг қоқ ўртасидан ўтади. Қаранг-қаранг, Ялтага, Севастополга оз-оз ўхшайдими? Денгизни йўқ, холос. Аммо икки-уч жойдан ариқ ва каналлар ўтади. Шаҳар қўрсангиз-ю, кўчаларида шарқираб сув оқиб турмасе, ним янги бу шаҳар!

Бош директорнинг ҳаёлчан чехрасига шўх тасаввур югуради.

— Сизлар ишарин ҳаёл деб ўйласаларингиз керак, меннинг гапларини? Тўғри, мен ҳоли ҳаёл оғушида лийман. Баъзан кўль қўлимда-ю, ҳаёл илди жарлик лабда кўзим чарқалаб очилиб кетедди. Қўлларим тоғ отуғича мийжа қонмай чиқаман, арталлаб бошим зирқиб тураман. Ҳайратлиқ, факультетга оқатланганман. Чиниями айтсам, бу шаҳарнинг сурати кўз олдимга кела бошлаганда, ҳали қолхоз эдик. Ҳаёт аста-секин етилар экан, улғаяр экан. Кейин қозоғга тушаркан,

бири беш миң гектардан бўлган-бўлган пайналларга ажратилиб, Чодаксой ва Чоркесар сувларидан қуруларда оқибди қилинган. Тажриба учун пахта, бугдой, беда экилган. Ҳар жой-ҳар жойига шипнолар, оқ экилар учун (ҳўзир бирлашмада етмиш миңдан эиёдор оқ эчки бор!) қўралар қўрилган.

— Энди бу ерларни сўғирин масаласига келсак, — дейди бош директор. — Сирдарёдан қуруларда олиб келадиган сувдан бир қисмини Хонобод қишлоғи енидан юз эллик метр кўтариш ниятидмиз, шунда ишимиз анча енгиллашиб қолади. Ундan ташқари, аноен пастиқда Жийдалисой деган ўзан бор. Шу жойда катта сув омбори қураимиз. Ундan кейин Ақчага яқин жойда; Ақчадан кейин Олмос билан Чоркесар ўртасидаги Жарқўтон, деган катта чуқурида яна бир катта омбор қуриш мўжжалланган. Ҳўй, бунинг ҳаммаси ҳаёл эмас, қозоғга кўчган, лоийҳеси ишланаётган гаплар!

Бу сафар машина Кенгкўл деган доvon оша уч ярим километр баладиққа ўрлай бошлайди. Бир замонлар Мирза Бобир — бир гуруҳ энг содиқ сарбозлари билан Тошкентга

лик, табиий, асосий ўрини эгаллайди. Икки йиллик совхоз пахтачиликка итхослашган. Бошқа совхозлар ҳам, масалан, Беруний номи ва «Чодак» совхозлари ҳам деҳқончиликнинг бешта турлари билан бирга пахта экиштилади. Бирлашма деҳқонларининг бу йилги аҳди — пахта ҳирмонини 20 миң тоннага етказиш!

Машина ўқларга туташиб кетган бепоён пахтазор эгалига келиб тўхтади.

Тизга баробар бўлиб гўзаллар орасидан елкасида иетмон, бошида янги қайтарилган дўпни, биров аста кела бошлайди. Таъдиқ, Паринхўжа. Эллигинчи йиллар бошида Аҳмадjon Одилов билан биргаликда пахта экиштириш, умуман деҳқончиликнинг осни усулини бундо, бу орада ниқолоб қилган йилгилардан бири. Паринхўжа, ерга қараганча индамай юради. Тенгизуларни Парин индамас, деб қўлишади.

Парин бир пайладан яқна қўйиб берди. Паррадаги катта пайкал саёқ уйғотди, гўза белга уради. Яшнаб турдиби.

— Ўрта ҳисобда нечтадан қўсақ бор?

Одн ЕҚУБОВ, Йўлдош ШАМШАРОВ.

ЕР ФАРЗАНДИ

сурати бошқаларга ҳам кўрина бошлар экан, бошқаларни ҳам ишонтираркан, ана ундan кейин сизга кечая-кундуз тиним бермайдиган меҳнат бошланаркан. Тўзимингиз етса, тўғрироғи, ўзинингиз алмасангиз бас, иш ҳам юришаркан. Сиз унқун тарз этиб, жон қўйдириб ишласангиз, бошқалар ҳам бунини кўрганга қўл қовуштириб турмас экан...

Ҳа, бош директорнинг чуқур ўйчанлик билан айтган бу сўзларидан катта ҳақиқат бор. Бош айтганимдек, биз уни қолхозга раис бўлган илн кўнларидан биламиз. У маҳалда В. И. Ленин номидаги қолхоз энди оёққа тура бошлаган эди. Аҳмадjon Одилов раис бўлдию, у бошлик ешлар техникасига эгаллаб миниб олишди, сўнг қишлоқни бўйига чўзиш, энига кенгайтиришга киришдилар. Оламлар аста-секин янгича руҳ билан, янгича аям-қарор билан яшайдиган, ишлайдиган бўлишди.

Қолхозда ишларми йилдан кўпроқ раис бўлган, ўз таъбири билан айтганда, «бу қарвонга саркан торак аср бошчилиги қилган» Айбар аяқ Тошмартов ҳўзир «ша пайтлар ҳақида жимайиб, олоқ шўй мўйловини силаб ҳўкоя қилади:

Ешлар деҳқончиликнинг таоминини тўй-қуддан ўзгартириб юборишдан Ҳар — қалай, менга шундай туюлди. Англим шовиш, раёқоғга бордим. Районмайлар, хўш, ўрин-ўринга кимни раис қилиб сайлайми, дейишди. Мен Аҳмадjonни айтдим. Баъзилар, сэрзари-у, тез-ю, чўркесар-ку, дейишди. Тўғри, сэрзарида, — дейди мен ҳам. — Аммо ўзларингизан ёллар гап йўқ, катта ўғил оғзани қолганим оё битиради-ю, енига қўшмайди, дарахтин кесиб қалайди-ю. Ўринга элмайди. Сэрзарида фарзанг эса бунга чидаб туролмайди, гайрат отига минади, отидан қолган мулкни қўнайтирае қўнайтиради, қанайтирмайди!

Айбар ака бир сўм ишм қолади, сўнг, ийладаги совиб қолган кўн чойдан бир-икки хўпалаб, аста даром етади. — Аҳмадjon ана шундай қобил фарзанг бўлиб чиқди. Мана энди у бошқарган қарвон тамом ўзгарди, машиналари тоқна тармасе, охири қўримайди. Қарвонбоши ҳаммасини қўриши, ҳаммача хўшёр тутиши керак. Биттаси мудради-ми, қарвон оқаё қолади.

...ЎЗЛ бўйидаги Қолибол тўрбасидан чўриб, чапга, Чодак қишлоғи томон буриламан. Машина яланғоч тоғлар эгалигидан бошланган кенг даштга, асфальт йўлда гизиллаб уцади. Бош директор чекис-чекарасиз даштга сўқлиниб қарайди.

— Мана шу ер ўттиз миң гектардан ошадди!

— Нукул тош-ку бу жойлар...

— Шулар ҳам тош бўлтилар! Шундоқ сангзорларни ер қилдикни, бир метр қазанганда ҳам бир сиким тупроқ чиқмоқди. Ҳўзир қирғ центнердан зиёд пахта олаямиз. Ерининг ёмони йўқ, акалар, отаси меҳнату суғ!

— Сув масаласи қалай?

— Сирдарёга кучли насос қўраимиз. Битса, ўн кубометр сув чиқаради. Бу ерга икки кубаси етиб келади. Қолган сувни тоғ боқларидан олаем.

Пастда, икки тоғ оралиғида қадимий Чодак қишлоғи. Қишлоқ ўртасида — шарқираб, оромбахш салдинлик пурнаб оқляти. Аммо сувнинг кўлами тоғдаги қорга боғлиқ. Қор эса ҳар йили ҳам қалин ёғавермайди. Демак, бунинг битта-битта чораси — баҳор сувларини омборларга қамаш. Демак, омборлар қанча қўл, қанча катта бўлса, шунча яқши.

«Йиғилди» шу мақсадда қурилган омборлар енидан ўтиб, яна тоқна ўрлай бошлайди. «Космос» деб ном қўйилган тоғ тепасига Чодаксойдан қўзурда сув олиб чиқилган. Юз гектардан кўзурда сув ўриқор, олмазор боғ қилинган. Сай-сарик пиншан ўрилган шохларини эғиб ётибди. Тоғ бағирларидан нектлар, бедазорда беданлар сайрайди, янги-ма-уттиз гектар жой баланд тўр сим билан айлантирилиб ўралган. Илгидан бедазорда ил-ийиллар ёйилиб юрибди. Бедазор ортида — тоғ уфқларга етгича Ақча ва Олмос қишлоқлари устида ястанган текик дашт. Саксон миң гектар келадиган бу бепоён дашт — ҳар

шу доvonдан ошиб ўтган дейишади. Илгирлари бу доvon жуда тик, йўл тор, салт от зўрга юради. Бирлашма қурувчилари тоғу-тоғлар орасидан йўл солиб, машина бема-лоқ чиқадиган қилиб қўйишган. Энди доvon Кенгкўл эмас, Бобир доvonи дейилади. Қурувчиларнинг ниёти шундайки, бу ерлар дарахтзор, қўналомзор майдон қилиниб, ўртасига Бобирнинг ёдгорлик бости тикланган, йўловчилар ҳўрдиқ чиқарадиган оромгоҳ бўлади...

Тоғ устида гир-гир шабада, салқин. Бу ердан бир неча миң-гектар майдон қўм-кўк ўтов, Унда-булда, тоғ бағирларининг қўнға тескари томонларда тепасини шамол ялаган қор ва қорамтир муз қумлари арелонинг ўлиғидай чуқлиб ётибди. Аҳмадjon Одилов уларга оловта тикилади. Бу илг ўтган йилги қорнинг чуғи ҳам йўқ. Булар эриб битса нима бўлади?

Бир неча паст-баландликлардан ошиб, vodiйга ўхшаш кенг яланликка тушамиз. Илангиларнинг ўртасида қўзга «Йиғилди» қурибди, унинг енида баланд бўлиб ер киша турарди. Аҳмадjon Одилов машинани шу ерда тўхтади.

— Танишиб қўйинлар, Гаги полдон Омонов. Бу тоғ, бу катта мулкнинг ҳаммаси шу одамнинг тасаруфиди. Қани, полдон, ишларингиз билан бир таништириб қўйинг бу кишиларни!

Қўзимиз ям-йилл яйлорда. Уюр-уюр отлар, Ҳар айириниғ ўз тўдаси бор. Ҳўз авани тепаликда чиройли ишчор қишлоқ аҳолиларини дини қилиб, хўшёр турилади! Бирон ола тудасидан кетласа, умрови оилаи туртиб, бунидан тишлаб, ўз тудасига қўшиб қўяди.

— Отлар оиласида интизом қаттиқ! — дейди Гаги полдон, илдилар тўдасига меҳр билан кўз тикиб. — Бирон оловга айғир адашди келиб қолсам, ҳаёт-маёт жанги бошланади!

Биз бирлашмада Қирғизистондан олиб келинган машҳур кўтослар боқилаётганимиз эшитган эдик. Уларни кўриш истаганимиз олдирамиз.

Гаги полдон бизни пастга бошлайди. Кўтослар подаси жилгада, тоғ ёндағиларида ёйилиб юрибди. Қўришнинг сўст, тарихчоқ, ёғ истар-истегамс ут қилибди, базур-ийиллаб юришади.

— Бошда бор-йўғи уч-тўрт юз бош эди. Мана энди икки миңга етай деб қолди.

Гаги полдоннинг гапини бош директор илаб кетади:

— Бундан беш-олти йил олдин кўтослар олиб келамиз, деганимизда одамлар қулишувди: энди бизга шў қоувди, деганди! Мана энди гушт масаласида икономизга оро киряпти. Ҳеч кимга эбини йўқ. Юрипти тоғларда, ўз овқатларини узлари толиб еб!

Яна бир оз пастлаймиз. Бу ерларда тоғ бағирлари олоқ қурилади. Бу — «Қирғизистон» ҳам «Бисокогорийи» совхозларининг оқ экиллари. Асосан қимматбаҳо ячун учун, тивит учун боқилади, қўнайтиради. «Арашон» совхозининг қўйлари эса, ҳам жўи, ҳам гушт беради. Бу совхоз ҳали жуда еш. У энди қувватга киряпти. Қўйчилик яқин йиллар ичидан бирлашманинг асосий ҳўжалиқлари қаторидан ўрин олиши лозим. Оқ экилар эса яқин келажикда юз эллик миңи бошга етади.

— Биласизми, шунда жўн ва тивит қанча қўйилди? — Бош директор илдан кўз олаб, бизга бир қараб қўяди. — Биз Чоркесарда жўн рўмоллар тўйиш фабрикасини қураимиз. Бир вақтлар ўзбек аёллари Қашмир, иланг рўмоллини-ю, Орсенбург жўн рўмоллини ўраш-ини ороу қилишарди. Мана энди Ўзбекистоннинг ҳам жўн рўмоллари бор. Ҳўзирча бирлашма доирасида етик юздан ортиқ ўзбек жўн рўмол тўйиш ҳўнарини эгаллади.

БИРЛАШМАДА деҳқончилик кенг ривож топган: экилларнинг тури кўп. Пахтачи-

— Юрғанда оёққа қаттиқ-қаттиқ урилади. Демак, старди. Ҳўзир, кунинга туғаяти.

Бош директор мамун жимайлади.

— Биздан сир туптосими, Паринвўй?

— Нега сир тутай, бошқадан сир тутсам ҳам сизга аён-ку!

— Яқши. Аммо билиб қўйинг! Йоль ҳам ўти, юкинигиз оғир, биродар, вақт оқ қолган. Ҳўзир икки-учтадан шона тулга, гўл кўсака айлансагина, сўзинингизни устидан чиқарсан. — Аҳмадjon Одилов шундай деб бизга ўтирилади: — Парин бу йил гектарига олти миң центнердан сўз берган! Осон гап эмас!

Парин жимайиб шў иргайди. Инкала дўст эллигинчи йиллари. Ҳўзир сўраётганимиз биринчи қаҳрамони марҳум Мелиқўзон Умрқоқовни, Мирзаабдулла Ҳамроқулони, «Водакча» қуриб, Ҳўзирсарой далааларига биринчи марта дардан сув чиқарган, қишлоқда биринчи бўлиб трактор минган Улмас буюми аслаганди. Паринвўй йилда адашганлардан, қокитанлардан Бир қорилганда уч-тўрт йил ишга арашломмай юрган.

— Мийли, алашганининг айбон йўқ, қайтиб топса йўлини! — дейди бош директор қўлиб. — Паринвўй ана шунчага, ўз хатосини тан олиб, тўғри йўлга тушиб олган мардлардан. Омад сизга, дўстим!

Биз Паринвўй билан хайриятин «Навбахор»га йўл олдик. сал ўтмай дарё кўпригидан ўтиб, Қўштена далааларига чиқдик. Бу ерлар илгаригор, 50—60-йилларда оқилган. Ҳўзалар тирайиб ўсган, шигил гул.

— Назаримда, бирлашмадаги бутун экинтини, боғу роғлар, тоқзорлар, қурилинлар энди мена қила бошлаган ниқолларга ўхшайди, — дейди Аҳмадjon Одилов. — Кечая-кундуз ўзига меҳр, эътибор талаб қилади. Тез-тез қўздан ўтказиб турмасан, қўлини ўринга тўшмайди. Аммо майдон катта, кунинга икки-уч юз километр йўл босганда ҳам зўрга айланб чиқамиз.

Биз бош директорнинг гапини эшитиб ўтириб, унинг иш усулини тўғрисида ўйлаймиз. Аҳмадjon Одиловнинг энг ёмон қўрган нарсае, бу — интизомсизлик. У ўзини ҳам, кўл остидаги барча раҳбар надрларни ҳам қаттиқ интизомга ўргатган, ўргата олган. Бирлашма раҳбар кадрлари учун масъуляти ҳисса, топшириш ва унинг ижроси биринчи ўринда туради. Ҳар бир топширининг ижроси назорат остида. Ҳар кун кечқурун соат 10 да «ғазбор» деб аталувчи радиоелектронча ўтказилди. Яъни топшириларнинг бажарилиши таҳлил қилинади. Бу пайт ҳамма ҳўжалик раҳбарлари, хўжалик ходимлари ўз жойларда туради. Топшириш қуруқ берилмайди. Масалан, айтаётган ўшдан оқанда қолган бригада ҳа-йида қан қетса, ўнг ва керасин техника имдан, қарсиз омбордан олтишдан тоғтиб, ўғининг қачон солинишгича ёзиб қўйилади-ю, худди қандай шу пайтда теширилади!

— Ма, ижронга теширишда гап қўп! — дейди бош директор сўзбаста яқин есаб. Гап билан бўлиб «Навбахор»га етиб келганимизни битмай ҳам қолдириб, Шаҳаранининг биринчи набатин битти. Кўчаларида бш чинорлар популлаб турибди. Шаҳар майдонига қиқид гранит тоғдаги ёзувини ўйиниб:

«Бу ерда Коммунистлар партиясининг илодиси. Наманган области, Поп районидagi Ленин ордемли Ленин номидаги қолхоз аъзоларининг ташаббуси билан Навбахор шаҳри бунёд бўлади.

1973 йил, 15 февраль».

Ўша кунги чуқурлардан хўзурига Ўзбекистон Компартиясини Марказий Комитетининг биринчи секретари Шароф Рашидовни Рашидов ташриф буюриб, мармар тахтадаги бу сўзларни ҳам ўз қўллари билан ёзган, бу жой Навбахор бўлиши, деб шаҳарнинг номини ҳам қўйиб берганди.

Ўша кун бу бепоён қўмликлардаги асрий йилмиқ бўзилган, чўл байрам тўсини олган, қарий-сўрнай садолари, шод-хўррамлиқ янгарган эди... Ишонинг қўли гул экан, мана, ўн йилга ҳам бормасдан бу ерда буюк ички-лобий ўзгартиш қилди: бутун бир шаҳар вузудга келди, миң гектарлаб янги ерлар оқилди, битта дарахти бўлмаган жойда қўркам

боғлар, йахтарзорлар пайдо бўлди. йўллар тушди. Энг муҳими, инсон чуқур томир қўйди! Энди қарасанки, Навбахорлик чуқурлар ҳамма ёқадан қўринадиган баланд ҳирмонлар ўлишга язам қилиб ишлайтилар.

Биз Аҳмадjon Одилов, «Навбахор» совхозининг директори Сотиболди полдон ва Тўхтасин Босоровлар билан бш чинор сақинида ўтириб шуларни эсладик.

— Сотиболди ака, бу йилги ваъдалар нима бўлади, юкинигиз етиб эмас, гапини еб юриб-сизми? — Ўзининг ҳазилимизига Сотиболди ака бир илмайиб қўяди. Унинг ҳар қансиз юзи сингиб илган қумач, нондай қизаради. Бу одамнинг таржиман ҳоли ҳам қизик. Умри милличи органиларида ишлаб, кураш тушиб ўтган Сотиболди полдон бундай ўн беш йил олдин бир вақ билан Аҳмадjon Одиловнинг хўзурига келиб, ички оқишга аҳд қилиб келганини айтди. Унинг оқиш, дағал сўзи Аҳмадjon акага экиб қолади. Полдон яқин механизатор. Навбахорда ўзининг чинакам, полволигини кўрсатади. Қумда бўнсалаб, ботиб қолган «ГАЗ-30» машиналарини даст кўтариб юришгади, шамолда уцадиган қумтепалар билан курашади, узарни текислаб шона ва пахта екади. Энг қийин дамларда ҳам ўзини папага тортмайди. Шу сабабдан олдин бўлим бошлиғи бўлиб қўтарилиди, мана энди совхозга директор.

— Ваъдани бўзмаймиз, одамлариниғиз қаттиқ олишайти. — дейди Сотиболди полдон ҳамон жимайиб. — Ҳўсил ёмонмас. Иш қилиб ёмон қўздан асрасин. Аҳмадjon ака!

Бош директор совхоз директориға қўшилиб шарақлаб қулади:

— Кўп тавалло қиласерма, полдон! Ўша сен тавалло қилган кўз ўзи айтиб қўйинти. — асраганини асрайман деб! Август-сентябрда довул кўп бўлади бу ерларда. Эҳтиёт бўл полдон. Қанча яқин ишласан, шунча дашт ишлайсан. Масаланинг бугеги ҳам еднингда бўлисин, полдон!

Дарҳақиқат, совхоз ишчиларининг ўртача ойлиғи бирлашма тўғиланган бери 162 сўмдан 237 сўмга қилди. Меҳанизаторлар, сўзчилар, сўз соғувчилар, маҳалли бинокорлар, оғида 900 сўмгача ошди-ашилади. Ишчилар наошын етиб ортиб қориш бирлашмада улкан ўзгариш етказадиган ҳосилининг ортиб боришига болди. Бунинг асоси қурилди. Стадион ёнида полвоилар қуришадиган манеж, ўзини майдончалари, катта спорт зали, ҳўзув, усти ёйиқ тир, от қўлиб, юғриш йўналирига боғ.

Бирлашма иштарини яхшилаш, унинг тармоқларини кенгайтириш, махсусотларни қўлайтириш борасида Ўзбекистон Компартиясини Марказий Комитетини бизга муттаассил ёрдам бермоқда. Ҳўзир бирлашманинг иш майдонларида қишлоқ ҳўжалик министрлигининг ремонт-монтаж трести, Ўзбекистон ССР Меҳнорани ва сув ҳўжалиги министрлигининг ирганига қуришнинг трестлари ишлаб турибди. — дейди бош директор машинани Сотибодё қисилган кичкорин тош йўлга бериб. — Планимиға кўра: совхозлар сонини 25 тага етиши керак, шундан 5 таси боғдорчилик-узумчилик совхозини бўлади. Бу эса ҳар соҳанинг ўз саноат қорхонасини қуриб битти-қизини талаб қилади.

«Йиғилди» дарё бўйида қурилган дамбалар устидан секин юриб боради. Бирлашма қурувчилари ёйилгани кўриб бориб, дарёни анча нари сўришган. Дарё

Қизлар дафтаридан

ИНСОН

Рўбнин тоғди тасаввур, соғини, Тупроқдан тугилмиш ҳиди анқиди...

Замира РҲЗИЕВА.

ҚИШЛОҒИМ

Сўқасқ дала йўлидан юрб бораётирман, Шовуллаган бугдөзор майи кўшиқ ағадди...

Венера ИСРОҲИМОВА.

БАҲОРНИ СОҒИНДИМ, БАҲОРНИ...

Баҳорни соғинаман, баҳорни Масъумига ўйларни билан...

Баҳорни соғиниб қалбимда Яратмоқ истайман мен унм...

Улар-чи, қуюлар бағримдан Минти-минти япроқлар ҳам...

Баҳорни соғиниб, қалбимда Мен унм кашф этмоқ...

Узга баҳорни исламан, баҳорни...

Зулфия БҲРИЕВА.

ТВ ҲАФТАЛИК ПРОГРАММА 9-15 АВГУСТ

9 АВГУСТ ДУШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Киносўҳбатлар клуби...

10 АВГУСТ СЕШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Мультифильмлар. 10.20 — Хужжатли фильм...

11 АВГУСТ ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Фильм-концерт. 12.10 — Қирғоқлар...

12 АВГУСТ ПАЙШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Мультифильмлар. 10.05 — Концерт...

13 АВГУСТ ЖУМА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Хужжатли фильмлар. 10.55 — Концерт...

14 АВГУСТ ШАНБА

МОСКВА-I. 9.40 — Хужжатли фильмлар. 10.20 — Чашмалар...

15 АВГУСТ ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.40 — Ҳафтада сўз. 10.00 — Будаёнлик...

Усмиллар ижоди. 18.30 — Расмларда қуёш акси бор...

Фильм-концерт. 20.25 — Қирғоқлар. Бадий фильм. 5-серия...

Ешлар адреслари. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Инсон ва қону...

ли. 17.25 — Хужжатли фильмлар. 18.05 — Концерт...

15.05 — П. И. Чайковский номидаги VII калдаро конкурси...

12.15 — Болалар учун фильм. 13.45 — Харакат ҳафасини...

12.15 — Болалар учун фильм. 13.45 — Харакат ҳафасини...

10.45 — Концерт. 11.15 — Хужжатли фильм. 12.00 — Фан оламида...

лар учун фильм. 1-серия. 13.50 — Семилми шеърлар...

19.00 — Кинопрограмма. 19.30 — Ахборот...

19.00 — Кинопрограмма. 19.30 — Ахборот...

19.00 — Кинопрограмма. 19.30 — Ахборот...

19.00 — Кинопрограмма. 19.30 — Ахборот...

19.00 — Кинопрограмма. 19.30 — Ахборот...

18.30 — Қувноқлар даврасида. 19.00 — Эшлик...

18.20 — Шерият дастуридан. 18.55 — Фильм-спектакль...

18.20 — Қудуқ солида. Бадий фильм...

18.20 — Болалар учун фильм. 18.50 — Хужжатли фильм...

18.20 — Фильм-концерт. 18.55 — Телеспектакль...

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Фильм-концерт...

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Фильм-концерт...

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Концерт...

МОСКВА-II. 9.00 — Гимназия. 9.15 — Агар соғлом бўлай десанг...

18.20 — Шерият дастуридан. 18.55 — Фильм-спектакль...

РАДИО

БУГУН БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Санъат устозларининг концерти...

Узбекистон ССР Фанлар академиясининг зоология ва паразитология институтининг лабораториялари бўйича вақант вазибаларга...

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети аппарати ва Иллар мураббига партия ҳамда насаба союзи ташкилотлари Марказий Комитет аппаратининг масъул ходими Ж. Жумаевга оғнаси...

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети аппарати ва Иллар мураббига партия ҳамда насаба союзи ташкилотлари Марказий Комитет аппаратининг масъул ходими Ж. Жумаевга оғнаси...

АХБОРОТ

ИХТИРОЧИЛАР

САФИ КЕНГАЙМОҚДА

Коракалпоғистон АССР рационализаторлари ва иxtирочилари СССРнинг 60 йиллиги юбилейини меҳнат зафарлари билан кутиб олиш учун мусоабакани янада кучайтириб юбордилар...

Ун биринчи беш йилликнинг биринчи йилида 1516 тақриф топширдилар Шундан 1426 рационализаторлиги, 16 иxtирочилик тақрифлари ишлаб чиқаришга жорий этилиб, 2 миллион 406 миң сўмлик иқтисодий семерга кўрилди...

Нукусдаги 14-автомобиль қоронғиси, 12-курлиш трестига қарашли 5-механизациялашган кўме қолони...

Хонқа районидати «Октябрь 40 йиллиги» кодхонанинг хушманера жойида 160 ўринли «Автомобилчи» пионер лагерини қурибди...

САЊБАТ ОЛАМИДА

ҲАМЗАБОД ДОРБОЗЛАРИ

Республикамизда бўладиган ҳалқ сайллари дорбозлик санъати намоишларисиз ўтмайди...

Масъуми, асрлардан асрларга ўтиб, авлодлардан авлодларга мерос бўлиб келатган дор устида ижрочилар фақат анъанавий яъни жуда кўпчиликка маълум бўлган томошалар, программалар — эр-қон устида юрди...

НАМАНГАН ОБЛАСТИ. Уйчи районидати «Гулнот» совхозининг полизларида мўл хосил етиштирилди...

КИЧКИНТОЙЛАРГА ТУҲФА

Хонқа районидати «Октябрь 40 йиллиги» кодхонанинг хушманера жойида 160 ўринли «Автомобилчи» пионер лагерини қурибди...

НОГОРАЧИ ҲОШИМЖОН АБДУҚДИРОВ

ногорачи Ҳошимжон Абдуқдиров халқимиз уртасида кенг танилган андижонлик оғойиб дорбоз Усмон Нишоновнинг шогирди...

Т. ОБИДОВ, санъатшунослик кандидати. Редактор М. ҚОРИЕВ